

ปรัศฺวภาควิไลม

ว. เศษจิตกร

อวาร์ณและคิตถิงจากควงคาวถิง “คองคอง” นักอ่าน บทกวีนิพนธ์ บทปรัชญา ริมสวนสาธารณะ

คอง คอง คือ ผู้ชายที่ข้าพเจ้าพบในวันนั้น วันที่แสงแดดไม่แผดกล้าเหมือนเช่นเคย
ฟ้าอับ และสวนสาธารณะไม่เต็มไปด้วยผู้คน ไม้ที่ปลูกประดับไม่เสียดสีระเนน และนก
ไม่ร้องเพลงบนคาบคอง เขานั่งอยู่คนเดียวที่ม้านั่งริมบ่อน้ำ ทอดสายตาและจ้อง และมอง
ไปบนผิวน้ำที่จับตัวเป็นโคลเขียวและเหม็นเน่า ดูเหมือนกับว่าเขาจะมองเห็นแม้กระทั่ง
จุลินทรีย์ในคราบโคลนั้น กาลเวลาต่อมาในความสงบและวังเวงทั้ง “คองคอง” และ
ข้าพเจ้าต่างพิสูจน์เห็นว่า บนถนนแห่งมิตรภาพไม่เคยปิดทาง

“คุณชอบอ่านหนังสือไหม?” เขาถามข้าพเจ้าในตอนหนึ่ง

“ถ้าว่าตามหน้าที่ ผมคลุกคลีกับหนังสือเสมอ ผมกำลังเรียนหนังสืออยู่นะ”

“ที่ไหน.....ผมหมายความว่าเรียนอยู่ที่ไหน?”

“มหาวิทยาลัย.....” ข้าพเจ้าบอก

ดวงตาของเขาฉายแววโรจน์ขึ้น ตอนพูด “ผมเคยคิดจะเรียนมหาวิทยาลัยเหมือนกัน ผม
เคยคิดเท่านั้นนะ ผมจบแค่ ป.สี่...”

ตอนเป็นคนเปิดเผยอย่างนั้น

“สำหรับผม”..... ตอนพูด “ผมชอบหนังสือมากที่สุดเลย มันทัดนิสัยผมมาตั้งแต่เล็ก ผมมักจะหนีโรงเรียนไปหลบมุมนั่งอ่านหนังสืออ่านเล่น เพราะเหตุนี้ผมจึงพบว่า ผมมีเพื่อนที่จะไปไหนมาไหนด้วยกันน้อยมาก แต่ผมก็ภูมิใจว่า ผมมีเพื่อนที่ดีที่สุด หนังสือใจละตัวละครในหนังสือคือเพื่อนของผม เพื่อนที่ซื่อสัตย์จริงๆ เขาสอนให้ผมรู้จักเหลี่ยมคูของชีวิต ความเกลียด ความโลภ ความรัก จิปาถะ ผมเรียนรู้จักพวกเขาเหล่านั้น เขาสอนให้ผมรู้จักใช้ความคิด รู้จักวิจารณ์ และพวกเขาไม่เคยทำความหมองใจให้ผมแม้สักนิดหนึ่ง แม้ไม่ยอมให้ผมเรียนต่อหลังจากจบ ป. ๕ ผมเห็นด้วยและขอบคุณแม่ทันที เพราะถ้าผมค้นหวั้งเรียนต่อไปมันจะทำให้แม่จนลงไปอีก ผมช่วยหารายได้ให้แม่ เราสองคนก็พอกินพออยู่ จนแม่ตาย ผมโดดเดี่ยวและวังเวง จึงเผ่นเข้ากรุงเทพฯ ร้อนเร่สักพัก จั๊งานกรรมกรเลี้ยงท้องจนมีอกร้าน พอมีเวลาว่างเมื่อไรผมเป็นจับหนังสือขึ้นมาอ่าน เผอิญผมพบชาวอเมริกันคนหนึ่ง เขาทำงานยูซอม เขาเช่าบ้าน อยู่คนเดียว และชวนผมไปอยู่เป็นเพื่อนเขา เขาสอนภาษาอังกฤษให้ผม เขามีหนังสือมากที่สุดเลย และผมเอาหนังสือของเขามาอ่านอยู่เสมอ เราอยู่กันได้ห้าปี เขาถูกเรียกตัวกลับ เขาทิ้งหนังสือไว้ให้ผม ผมมันเป็นคนร่อนเร่ ผมเลือกหนังสือดูใจผมสองสามเล่มติดตัวมา นอกนั้นผมทิ้งไว้ที่บ้านเขานั่นแหละ”

“หนังสือชนิดไหนละ ที่คุณชอบอ่านมากที่สุด?” ข้าพเจ้าถาม

“บทกวี”

“ทำไมคุณถึงชอบบทกวี?”

“มันทำให้ผมมีความหวังอยู่เสมอ เมื่อผมอยู่คนเดียวและอ้างว้าง ผมจะจับมาอ่านทันที มันเหมือนกับว่ามีคนมานั่งเป็นเพื่อนผมอยู่ใกล้ๆ และผมหายเหงา ความรู้สึกของผมมันบอกว่า ระหว่างตัวผมกับดวงดาว ที่วาววาม บนฟากฟ้านั้น มัน ใกล้ กันเหลือเกิน ใกล้ จนสามารถสัมผัสกับมันได้ ผมอ่านงานของ โรเบิร์ต ฟรอสท์ จนถึงงานของ จอห์น ดีคกีย์ คุณรู้จักเขาไหมละ?”

ข้าพเจ้าสั่นหน้าแล้วพูดว่า “.....ถ้าคุณหมายถึง จอห์น คิกกี๋ ผมไม่รู้จัก ผมรู้จักแค่พรอชท์
ในงานบางชิ้นของเขา และผมประทับใจ”

คอนราฟิงบทกวี ชัคเจน อย่างไม่น่าเชื่อว่า จบประณมตี

It is something

Else: nothing is something

Something I am trying

To say O God.

“นั่นคือ บางส่วนในงานของคิกกี๋ ผมประทับใจมากที่สุดที่คุณชอบอ่านบทกวีไหม ?

คอนถามข้าพเจ้า

“ตอนนี้ไม่หรอก ต่อไปคงไม่แน่ “ผมก็อยากสัมผัสกับดวงดาวเหมือนกันนะ”

“ทำไมถึงยังไม่ชอบ?” คอนรัก

“ตำราเรียนยังคอยให้ผมเปิดอ่านมันอยู่ มันเสี่ยงถ้าผมอ่านบทกวีตอนนี้ คุณคงรักธรรมชาติ
มากขึ้นะคุณคอน?” ข้าพเจ้าถามเขาบ้าง

“ผมรักมัน มันทำให้ผมสบายใจ น้ำค้าง ใบไม้ ขุนเขา น้ำทะเลพรูพราย มันไม่มีจรีด หรือเล่น
เทเลียมเล่นคม”

“ถ้าคนกรุงเทพรักธรรมชาติอย่างคุณแม้สักครึ่งหนึ่งคงจะร่มรื่นน่าอยู่มากกว่านี้” ข้าพเจ้า
เปรย

“เป็นไปได้หรือที่คุณ ทราบไท่โรงหนังยังแน่น เหมือนกับยัคตะนาน ขณะที่สวน
สาธารณะว่างเปล่าไม่มีผู้คนอย่างที่เห็นอยู่ทุกวันนี้ คนกรุงเทพถึงได้ทำอัตวินิบาตกรรมกัน
มากเหลือเกิน” คอนติง

“คุณมีความรู้สึกอย่างไรต่อพวกที่กระทำอัตวินิบาตกรรมนะ?” ข้าพเจ้าถาม

คอนหัวเราะ เขาตอบว่า “บางครั้งผมโกรธและตำหนิผู้คนเหล่านั้น อาจเป็นเพราะผม
ยึดถือคำพูดของ อัลเฟร็ด นักปรัชญาอิตาเลียนที่กล่าวว่า เครื่องพิสูจนความกล้าหาญนั้นอยู่
ที่การมีชีวิตอยู่ มากกว่าการตาย แต่บางอารมณ์ผมอิจฉาและอภัยให้เขาเหล่านั้น เขากำหนด
ชีวิตของเขาเด็ดขาด ซึ่งผมทำไม่ได้อย่างเขา เกมของชีวิตมันน่าสนุกมิใช่รึ ผมคิดอย่าง
นั้น ผมจึงไม่เคยลงฆ่าตัวเองเลย ทุกวันนี้ละ เรามักพบสิ่งที่แตกต่างกับตัวของเราเอง

อยู่เสมอมิใช่หรือ แม้แต่กับตัวของเราเอง เมื่อมองดูตัวเองในกระจกเงาแล้วพบว่าแขน ข้างซ้ายของเรามันกลับเป็นข้างขวา ขวากลับเป็นซ้าย ภาพแบบปรัศวภาควิโลมนะ คุณ เข้าใจไหม ? มันแตกต่างกันอย่างนั้น”

ข้าพเจ้าพยักหน้ารับ ก็ครูของข้าพเจ้าเคยสอนเหมือนกัน *ปรัศวภาควิโลม* ภาพกลับในกระจกเงา

ปรัศวภาควิโลมคงจะไม่ประทับใจข้าพเจ้าไปอีกนาน ถ้าหาก “ตอน ตะกอน” จะไม่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์เช้าวันรุ่งขึ้น..... “ตอน ตะกอน” กระซอกสุร้อยหญิงสาวคนหนึ่ง ตำรวจจับได้คาหนังคาเขา ของกลางยังคงอยู่ในมือของคน

ข้าพเจ้าไปเยี่ยมเขาถึงโรงพัก

เขายินดีและปราโมทย์ “ผมสบายแล้วละ หลวงเลี้ยงข้าวผม ผมคงจะมีเวลาอ่านบทกวีที่ผม เขียนเองคราวนี้เอง เสียขายอยู่อย่างทีในที่นี้ผมมองไม่เห็นดวงดาว”

ก่อนจากมา ข้าพเจ้าพูดกับเขา “ตอน ตะกอน”

วานนี้มันแตกต่างกับวันนี้ วันนี้คงจะแตกต่างกับพรุ่งนี้ จำไว้ละตอน คุณพูดว่ามันแตกต่างกันแบบปรัศวภาควิโลม แบบนั้นจริง ๆ”

“ตอน ตะกอน” ยิ้ม เขาล้วงไปในกระเป๋ากางเกง แขนมือออก ข้าพเจ้าแลเห็น *พลาสติก รูปดาววางอยู่บนฝ่ามือของเขา*